

SAMHÄLLSDEBATT I TV

En fallstudie på Kvällsöppet
1971 - 1977

Claes Lundgren
Jan Strid
Lennart Weibull

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

Rapportserien 5/1977

Till
Kvällsöppetredaktionen
Sveriges Radio
Göteborg

Härmed överlämnas rapporten 'Samhällsdebatt i Tv. En fallstudie på Kvällsöppet 1971 - 1977'. Rapporten redovisar huvudresultaten från en mindre undersökning som genomförts vid Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

Avsikten med föreliggande undersökning är att studera ämnesområden och debattdeltagare i Kvällsöppet under sju år. I rapporten presenteras vilka debattämnen som tagits upp, vilka samhällssektorer som därvid berörts samt hur dessa utvecklats över tid och med hänsyn till ansvarig redaktion. Vidare tar rapporten upp vilka personer som framträder i programmen - både debattörer och artister.

Undersökningen skall i första hand betraktas som explorativ. Rapportens titel 'Samhällsdebatt i Tv' antyder också ett intresse att gå vidare i denna typ av studier. Avsikten med detta är bl a att kunna spegla förhållandet mellan press och Tv i samhällsdebatten.

Underlaget för analysen har varit Sveriges Radios programkatalog. Klassificeringen bygger på de rubriker som finns angivna för varje program. Mot bakgrund av programkatalogens ibland knapphändiga uppgifter måste resultaten tolkas med försiktighet. Brister i programkatalogen kan påverka delar av de redovisade resultaten.

Arbetet med undersökningen har genomförts av en arbetsgrupp inom institutionens specialseminarium i politisk kommunikation. Samtliga tre i arbetsgruppen har deltagit i alla faser av undersökningsarbetet: problemformulering, kodningsarbete, bearbetning och rapportskrivning. För rapportens slutsatser svarar samtliga tre gemensamt.

Kontaktperson vid Sveriges Radio har varit Lars-Åke Engblom, som även hjälpt till att få fram programkatalogen och bidragit med kommentarer till analysarbetet.

Göteborg den 17 oktober 1977

Claes Lundgren

Jan Strid

Lennart Weibull

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
UNDERSÖKNING	3
Problemställning	3
Material	3
Metod	5
KVÄLLSÖPPETS PROGRAMFORM	7
Redaktioner	7
Programinslag	9
Programtyp	9
DEBATTÄMNEN	11
Ämnesområden	11
Utveckling över tid	14
Skillnader mellan redaktionerna	16
DEBATTDEL TAGARE	19
Könstfördelning	20
Vanligast förekommande personer	22
Artister	25
KVÄLLSÖPPET 1971 - 1977	27
NOTFÖRTECKNING	29
LITTERATURFÖRTECKNING	30
BILAGOR B 1 - B 7	
APPENDIX	

INLEDNING

Vilken bild ger massmedierna av samhällsdebatten? Hur förhåller sig de samhällsproblem som medierna tar upp till den verklighet läsare, lyssnare och tittare lever i? Och vilka konsekvenser har medieutbudet för människors upplevelser av olika samhällsproblem?

Detta är frågor som är centrala för studier av opinionsbildningen. I första hand har de belysts genom studier av mediernas nyhetsförmedling. En annan och mindre vanlig utgångspunkt för sådana opinionsbildningsstudier är den samhällsdebatt som förekommer i medierna. Analyser av mediernas debattinnehåll har av tradition dominerats av dagstidningsstudier. Dagspressens kultur-, debatt- och ledarsidor har undersökts av statsvetare, sociologer och litteraturvetare¹. Samtidigt har den debatt som förs i olika typer av Tv- och radioprogram fått blygsam uppmärksamhet. Detta ligger i linje med den tradition som finns inom akademisk massmedieforskning, att i första hand ägna intresse åt de tryckta medierna².

Forskningens inriktning på samhällsdebatt i dagspress och tidskrifter torde knappast stå i proportion till dessa mediers betydelse för människors allmänna intresse för olika debattfrågor i samhället. Mycket talar i stället för att just Tv har en stor genomslagskraft när det gäller diskussions- och debattprogram. Medan debatt- och kultursidor har relativt låga läsar-siffror i dagspressen har tittarandelarna för olika debattprogram ibland kunnat nå upp till de populäraste programtypernas, t ex långfilmer och underhållning³.

Mot bakgrund av dessa antaganden är det givetvis av stort intresse att studera vilken typ av samhällsdebatt som förts i Tv, samt att i ett andra steg jämföra den med vad som debatterats i dagspressen. Föreliggande studie av Kvällsöppet 1971-1977

kan uppfattas som ett led i ett sådant arbete. Undersökningen har genomförts på uppdrag av Kvällsöppetredaktionen vid Sveriges Radio i Göteborg, vars syfte med studien i första hand gällt att få underlag för en bedömning av Kvällsöppets utveckling. Detta skall i sin tur resultera i idéer till uppläggningsen av ett jubileumsprogram - Kvällsöppet nummer 600.

Föreliggande rapport redovisar först bakgrunden till undersökningen genom att göra en översikt av Kvällsöppet som programtyp. Därefter diskuteras förutsättningarna för undersökningen: problemställning, material och metod. Resultatredovisningen inleds med en översikt av debattämnenas fördelning i Kvällsöppet både över tid och med hänsyn till ansvariga redaktioner. I ett särskilt avsnitt diskuteras debattdeltagarna. I första hand behandlas antalet deltagande personer, könsfördelning samt grupptillhörigheten hos de vanligast förekommande debattdeltagarna. Avslutningsdiskussionen innehåller några allmänna synpunkter på utvecklingen av Kvällsöppet som programform för samhällsdebatt.

Analysen av Kvällsöppet måste i första hand betraktas som explorativ. Underlaget för arbetet har varit Sveriges Radios programkatalog. I denna återfinns rubrikerna för varje program. Dessa är i en del fall knapphändiga och kan tvinga till vissa typer av tolkningar. Vidare saknas en mindre del av programrubrikerna. Detta måste tas med i en bedömning av de redovisade resultaten.

UNDERSÖKNINGEN

Problemställning

Det första Kvällsöppet sändes den 18 januari 1971. Programmet betecknas till en början 'Underhållningprogram med aktualitetskaraktär'. Programpolitiskt kan det sägas gå under beteckningen blandprogram. Typiskt för blandprogrammen var deras dubbla syfte att både informera och underhålla. Vidare sändes de regelbundet flera kvällar per vecka samt byggde på direktsändning⁴.

En första utvärdering av blandprogrammen i Tv genomfördes av Sveriges Radios tvåkanalsstudie. Här kunde konstateras att de två dominerande blandprogrammen - Halvsju i TV1 och Kvällsöppet i TV2 - delvis kommit att gå skilda vägar. Medan Halvsju i första hand kommit att ta upp ämnen som konst, teater, musik och film hade Kvällsöppet mer satsat på det politiska sociala fältet⁵. Halvsju:s samhällsbevakning hade vidare karaktären av sociala reportage medan Kvällsöppet mer präglades av debattprogram.

Hur har då Kvällsöppet utvecklats över tid? Vilken typ av samhällsdebatt speglas i programmet? Vilken skillnad finns mellan de redaktioner som ansvarat för programmets utformning? Vilken typ av debattörer har fått framträda i olika typer av ämnen? Detta är de centrala frågorna som bildar utgångspunkten för föreliggande undersökning. Det övergripande syftet är att beskriva innehållet i programmen men också att analysera utvecklingen av Kvällsöppet som programform.

Material

Underlaget för undersökningen är Sveriges Radios centrala programkatalog. Denna har ställts till förfogande av Kvällsöppet-

redaktionen i Göteborg. På grundval av uppgifter i programkatalogen har totalt 586 kvällsöppetprogram undersökts. Siffran avser tidsperioden 18/1 1971 - 18/5 1977. Analysen gäller enbart originalprogram - d v s reprisändningar har exkluderats - men innehåller även de Kvällsöppet för barn som under en period sändes av kvällöppetredaktionen i Stockholm. För sista delen av våren 1977 har uppgifter erhållits direkt från kvällsöppetredaktionen i Stockholm beroende på att programkatalogen ännu ej tillförts detta material.

De program som ingår i undersökningen kan beskrivas genom följande uppställning:

1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
90	91	112	96	88	67	49

Ovanstående uppställning visar antalet undersökta sändningar. Dessa siffror är dock inte detsamma som antalet behandlade debattämnen. Dessa är närmare dubbelt så många som antalet program - eller 1 086.

Analysen av ämnesinnehåll bygger på uppgifterna i programkatalogen. Denna innehåller för varje program uppgifter om sändningsdag, programledare, ämnesrubrik, medverkande samt vissa klassificeringar gjorda av Sveriges Radio, bl a behandlat geografiskt område. I föreliggande undersökning har utgångspunkten tagits i programrubriken samt de angivna medverkande personerna. På grundval av dessa har olika klassificeringar genomförts (jfr nedan om metod).

Programkatalogen har givit en förhållandevis god information om programrubriker och medverkande personer. Det måste emellertid understrykas vissa klara brister i materialet. För de första drygt 50 programmen (18/1 - 4/10 1971) saknas specifika ämnesrubriker. För en period i mars 1974 (13/3 - 21/3 1974) saknas

alla uppgifter. Det senare gäller även vissa enskilda program. Annorlunda uttryckt innebär dessa brister att ca 10 procent av programmen inte kunnat ämnesklassificeras. Även om bortfallet inte är oväsentligt torde det dock inte påverka de allmänna mönstren i resultaten.

När det gäller uppgifter om medverkande personer är bortfallet blygsamt. Det skall dock framhållas att det ibland finns vissa problem att särskilja debattdeltagare och medverkande artister. Detta berörs närmare i resultatredovisningen.

Metod

Klassificeringen av programmen har i huvudsak utgått från följande variabler, som i sin helhet finns som appendix:

- 1) Sändningsdag
- 2) Ansvarig redaktion
- 3) Programtyp
- 4) Programledare
- 5) Debattämne
- 6) Antal medverkande personer
- 7) Kön bland medverkande personer
- 8) Grupptillhörighet bland medverkande personer

Av dessa variabler har i princip de tre förstnämnda samt antalet medverkande och deras kön varit enkla att klassificera. Bortsett från de program där uppgifter helt saknas torde denna klassificering kunna betraktas som oproblematiske.

Beträffande klassificeringen av debattämne har utgångspunkten varit ett kategorischema som använts för att kategorisera debattmaterial i dagspress⁶. Genom en anpassning till Tv-mediet har omkring 90 kategorier uppställts. Dessa utgår från en uppdelning av debatten med hänsyn till de samhällssektorer

som berörs: politik, ekonomi, sociala frågor, kultur, sport och underhållning. Utöver detta har internationella frågor givetvis en egen kategori. För varje sektor finns sedan ett antal separata kategorier (se vidare appendix).

Den huvudsakliga svårigheten vid kategoriseringen av Kvällsöppet har varit knapphändigheten i programkatalogens ämnesrubriker. 'Samtal om döden', 'Om Tupamaros' och 'Diskussion om betygsfrågor' är exempel på rubriker som trots sin korthet kunnat föras på kategorierna 'Livsåskådning', 'Internationellt: politik' och 'Skola/utbildning'. I vissa andra fall har rubriker som t ex 'Vad skall vi ha fosterlandet till?' fått föras till okodbart material. Sådana rubriker är dock få. Tyvärr har saknats tid, resurser och i de flesta fall även material för att kunna kontrollera oklara ämnesrubriker. Detta måste tas med i en bedömning av resultaten.

När det gäller klassificeringen av medverkande personer har denna varit problematisk i fråga om gruppstillhörighet. I huvudsak har det varit möjligt att skilja artister och debattdeltagare, medan däremot den allmänna gruppstillhörigheten - politiker, organisationsföreträdare, expert etc - enbart kunnat avgöras beträffande de vanligast förekommande personerna. I övrigt har programkatalogens uppgifter varit otillräckliga för en närmare klassificering.

Kodningen har genomförts på särskilda blanketter. Exempel på en sådan blankett finns i appendix. Uppgifterna om sändningsdag, redaktion och ämnen har databehandlats, medan uppgifterna om deltagande personer har sammanställts i en särskild förteckning. I den senare finns uppgifter om samtliga deltagande personer samt om det ämne de debatterat.

KVÄLLSÖPPETS PROGRAMFORM

Kvällsöppet var från början ett s k blandprogram. Genom en blandning av underhållning och information skulle man locka publiken att ta del av samhällsfrågor i Tv. Resultatet av den första utvärderingen av två Tv-kanaler hade visat att publiken valt de underhållande och avkopplande programmen och valt bort samhälls- och debattprogram. Blandprogrammen kom att bli ett programpolitiskt svar på publikreaktionen⁷.

Blandprogrammen kom från början att livligt debatteras. I första hand gällde debatten Halvsju i TV1. Man menade bl a att jakten på höga publiksiffror medfört att man gjort avkall på informationen i programmen och att samhällsproblem kommit att göras mer triviala och mindre kontroversiella. För programformen anfördes, att om man ville att många personer skulle ta del av en viss samhällsfråga måste man ha höga publiksiffror, liksom man i viss utsträckning måste arbeta med förenkling och identifikation som journalistiska grepp⁸. Den vidare utvecklingen av programformen kom att prövas i samband med den fortsatta utvärderingen av tvåkanalsystemet. Programformens utveckling över tid skall här närmare belysas.

Redaktioner

Programserien arbetade från starten med tre redaktioner - en i Stockholm, en i Göteborg och en i Malmö. Senare tillkom också en norrlandsredaktion i Umeå och ännu senare en i Luleå.

Fördelningen av de undersökta programmen på redaktionsorter framgår av tabell 1 på nästa sida.

Tabell 1. Fördelning av de undersökta programmen över tid och per redaktion.

<u>Redaktion/År</u>	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Totalt
Stockholm	40	41	40	30	26	22	31	230
Göteborg	20	25	36	35	27	21	18	182
Malmö	30	25	36	31	16	18	0	156
Umeå	0	0	0	0	13	6	0	19
Luleå	0	0	0	0	6	0	0	6
-								
Totalt	90	91	112	96	88	67	49	586

Tabellen visar att stockholmsredaktionen av Kvällsöppet svarat för den största andelen av kvällsöppetprogrammen. Från och med våren 1977 har programverksamheten koncentrerats till Stockholm och Göteborg. Det måste samtidigt nämnas att inte någon ort haft en sammanhållen redaktion under hela perioden.

Programledarna i Kvällsöppet har varit förhållandevis många. 31 olika personer har fungerat som programledare. Fem av dessa har dock tillsammans svarat för över 70 procent av de sända programmen. Dessa fem samt antalet program de haft hand om framgår av tabell 2.

Tabell 2. De fem vanligaste programledarna i Kvällsöppet 1971 - 1977.

Gary Engman	137 program	Malmö
Per Grevér	112 "	Göteborg
Åke Wilhelmsson	85 "	Stockholm
Bo Holmström	48 "	Stockholm
Pelle Bergendahl	45 "	Göteborg

Programinslag

De 593 kvällsöppetprogram som undersökts tar tillsammans upp 1 086 debattämnen. Detta innebär ett genomsnitt på 1,8 debattämnen per program för hela undersökningsperioden. Den närmare utvecklingen över tid framgår av tabell 3.

Tabell 3. Antalet ämnen fördelade per år - totalt och i genomsnitt per program.

	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Totalt
Totalt	175	227	238	189	131	77	49	1 086
Genomsnitt	2,9	2,5	2,1	2,0	1,5	1,1	1,0	1,8

Anm: Medelvärdet för 1971 bygger på de program där uppgifter om ämnesuppdelning finns.

Resultatet visar en klar omsvängning över tid; från program med närmare tre inslag per kväll 1971 till ett inslag per program 1977. Mycket tyder på att denna utveckling speglar en allmän förändring i programformen.

Programtyp

Kvällsöppet har ofta karakteriserats som ett debattprogram. Analysen visar emellertid på att de inslag som ingår i programmen är av mycket olika karaktär. Om man ser till perioden i sin helhet är inte mindre än 28 procent inslag där enbart en person intervjuats. I ytterligare 27 procent har två till tre personer diskuterat, medan i 36 procent av inslagen fyra eller fler personer deltagit i diskussionen. Övriga inslag är av underhållningskaraktär. I dessa har dock inte artistinslag mellan programmen medräknats.

En uppställning av programtypernas utveckling över tid finns

i tabell 4.

Tabell 4 Programtyper i Kvällsöppet 1971 - 1977 (procent)

	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
En medverkande	21	30	40	33	23	12	10
Två-tre personer	37	34	27	31	13	17	8
Fyra eller fler personer	11	32	26	27	63	72	82
Övriga	31	4	7	9	0	0	0
Totalt	100	100	100	100	99	101	100
N	175	227	238	189	131	77	49

Kvällsöppet startade sin verksamhet som ett s k blandprogram med många inslag och stor andel intervjuer. Utvecklingen efter 1974 pekar mot en programform med färre ämnen per program och fler debattdeltagare per ämne.

DEBATTÄMNE

I översikten av Kvällsöppets programform redovisades 1 086 ämnesinslag i de 593 undersökta programmen. Dessa inslag har klassificerats med hänsyn till ämnesinnehåll. I första hand har klassificeringen skett på grundval av de ca 90 kategorier som ingick i kategorischemat. De enskilda ämnen som därvid visat sig vara mest förekommande är

- 1) Utrikes: politik
- 2) Sjukvård mm
- 3) Sport
- 4) Litteratur
- 5) Skola och utbildning

Resultaten av en sådan ämnesklassificering är givetvis till stor del beroende på kategorischemats utseende. Schemats kategorier skiljer sig i fråga om specifikation.

Vissa av dem kan betraktas som relativt breda t ex sjukvård mm, arbetsmarknad eller ungdomsfrågor, medan andra är relativt smala, bl a prostitution, u-landsbistånd och radio/Tv. För att ta hänsyn till dessa skillnader har konstruerats femton bredare ämnesområden. Dessa är uppbyggda för att svara mot typiska debattområden och underlättar bedömningen av vilka debatttema som förekommit oftast i Kvällsöppet. En översikt av hur dessa ämnesområden konstruerats finns i tabellbilagan (tabell B 3).

Ämnesområden

Den gruppering av enskilda ämnen som här genomförts har skilt ut 25 områden som uppvisar en inbördes likhet. Varje gruppering måste till en del bli godtycklig, men den bygger på erfarenheterna av klassificeringsarbetet. Dessa 25 ämnesområden torde

härigenom ge en relativt god bild av vilka ämnen som dominerat Kvällsöppets debatter. En översikt av områdena ges i tabell 5.

Tabell 5. De 25 debattområdena i Kvällsöppet rangordnade efter antalet gånger de förekommit.

Ämnesområden	Antal gånger
Kultur	102
Vårdfrågor	68
Internationella frågor	66
Massmediefrågor	66
Sport	58
Barn/ungdom/skola	58
Partipolitik/övrig politik	57
Familj/samliv/kvinnofrågor	46
Livsaskådningsfrågor	43
Kriminalfrågor	40
Fackliga/företagsdemokrati-/miljöfrågor	38
Sociala frågor	33
Demokratifrågor	33
Konsumentfrågor	29
Plan- och lokaliseringsfrågor	28
Militär och polis	25
Miljö och energi	24
Företag och arbetsmarknad	21
Vetenskap/teknik/framtid	20
Vuxenutbildning/universitet/språk	18
Ekonomisk politik	12
Djur och natur	10
Jordbruk/skogsbruk/fiske	8
Underhållning/kuriosa mm	103
Övrigt	67
Uppgift saknas	14
Totalt	1 086

Det debattområde som får störst utrymme är underhållning, kuriosas mm. Detta innehåller både rena underhållningsinslag samt inslag av kuriosakaraktär som ofta förekommit som 'udda inslag' i olika programserier. Detta område har fortsättningsvis utelutits ur ämnesanalysen.

Resultatet visar att kultur, vård, internationellt, massmedier och sport är de fem vanligaste debattområdena medan företag och arbetsmarknad, vuxenutbildning, ekonomisk politik, djur och natur samt jordbruk mm tillhör de fem minst vanliga.

Kultur ligger relativt högt över övriga områden. Som framgår av tabell B 2 i tabellbilagan består detta debattområde i första hand av litteratur och musik. Det kan här framhållas att litteratur i första hand avser nytgivna böcker. Dessa är inte alltid skönlitterära. Musik består bl a av program där man både diskuterat och framfört musik.

Vårdfrågor innehåller debatter om vården på sjukhus, åldersvård samt handikappfrågor. Debattområdet domineras nästan helt av sjukhusvård.

Internationellt är otvivelaktigt det bredaste debattområdet. Det innehåller i stort sett alla debatter om sådant som inträffat utanför Sveriges gränser. I första hand har debatterna dock handlat om politiska händelser i olika länder, bl a diskussioner och kommentarer kring politiska val.

Massmediafrågor är en förhållandevis smal kategori som fått en framskjuten placering. Den fördelar sig relativt jämnt på debatter om radio/Tv och dags- och tidskriftspress. Det skall betonas att det gäller nyhetsmedier, medan ett medium som film klassificerats som 'kultur'. Om även film förts till massmediafrågor hade detta ämnesområde haft i det närmaste lika stor omfattning som kulturfrågorna.

Sport är ett område som framför allt gäller fotboll och ishockey. Återkommande tema har bl a varit den ökade nedbusningen inom sporten. Ekonomiska och sociala perspektiv har varit mera sällsynta.

Man kan givetvis diskutera mycket kring dessa resultat. En första fråga gäller debattområdena som sådana. Man kan självklart ifrågasätta dessa grupperingar. Det kan på inget sätt påstås att vår gruppering är mer "rätt" än någon annan.

Ett anmärkningsvärt resultat är att den ekonomiska sektorn av samhället får en relativt blygsam uppmärksamhet. Först på trettonde och nittonde plats kommer debattområden som på ett mer påtagligt sätt rör förhållanden mellan arbetsgivare och arbetstagare och först i slutet av listan finner man ekonomisk politik. Dessa områden har tillsammans inte stort mer utrymme än området massmediefrågor. Ett sådant resultat kontrasterar relativt mycket mot de värderingar som präglar radions och televisionens nyhetsrapportering⁹. En förklaring till resultatet kan vara att Kvällsöppet upplever sig komplettera den dagsaktuella nyhetsverksamheten; en annan förklaring kan vara att programformen mer lämpar sig för sociala frågor. Det finns också en tradition från tidigare magasinprogram att ta upp sådana frågor.

Utveckling över tid

Redovisningen har hittills stannat vid en karakteristik av Kvällsöppet för hela perioden 1971 - 1977. I inledningsavsnittet antydde dock att programformen förändrats. En sådan förändring är minskningen av underhållningsmaterialet och utvecklingen mot rena debattprogram. Efter 1974 förekommer ytterst få underhållningsinslag i programmen.

Frågan är här hur de olika ämnesområdena påverkats av utvecklingen över tid. Med hänsyn till överskådligheten har här gjorts en ännu hårdare komprimering av debattområdena. Denna bygger på en uppdelning av ämneskategorierna i samhällssektorer. Hur denna gruppering gjorts kan utläsas av appendix. I tabellbilagan finns emellertid översikter även av debattområdenas utveckling över tid (tabell B 4).

Tabell 6 Olika samhällssektorers andel av ämnena i Kvällsöppet 1971 - 1977 i procent.

<u>Sektor / År</u>	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Totalt
Internationella frågor	7	6	7	4	8	3	9	6
Politik	8	13	15	17	16	18	23	14
Ekonomi	9	16	8	9	10	10	10	10
Sociala frågor	17	22	20	28	33	35	27	24
Kultur + livsåskådning	12	16	11	15	14	16	9	14
Massmedier	5	9	5	4	5	9	10	6
Sport	6	5	7	6	3	3	4	5
Övrigt	37	14	25	6	11	6	7	6
Uppgift saknas	0	0	2	11	1	0	0	14
S:a procent	101	101	100	100	101	100	99	99
Summa i absoluta tal	175	227	238	189	131	77	49	1 086

Tabell 6 visar vid en första anblick på anmärkningsvärt små skillnader över tid. Visserligen kan utläsas att underhållningsinlagen minskat sin andel och att de sociala frågorna ökat sin. En rangordning av de vanligaste ämnena visar emellertid på att kultur- och livsåskådningsfrågor förlorat terräng medan politik har fått en mer framskjuten plats som debatttema. En uppdelning av perioden i två hälfter med ett snitt 1973/1974 tyder vidare

på en viss nedgång för sportämnena. Intressant att notera är att denna innehållsförändring mot mer politik pågått samtidigt som underhållningskaraktären hos Kvällsöppet minskat. En viss reservation måste dock läggas in i resonemanget med hänsyn till det relativt stora ämnesbortfallet 1971.

När det gäller det dominerande temat - sociala frågor - har detta en stark ställning under hela perioden. Detta kan tolkas på olika sätt. Resultatet tyder på att minskningen av underhållningsinslagen inte på något avgörande sätt påverkat valet av debatttema. Detta kan i sin tur styrka det tidigare antagandet att tradition och programform betyder mer än annat för vad som kommer upp.

Skillnader mellan redaktionerna

Om antagandet om programformen är riktigt vore det också rimligt att vänta sig relativt små skillnader mellan de olika redaktionerna. I tabell 7 finns en sammanställning av ämnena med hänsyn till redaktionsort.

Tabell 7 Olika samhällssektorers andel av ämnena i Kvällsöppet per redaktion i procent.

<u>Sektor / Ort</u>	Stockholm	Göteborg	Malmö	Umeå/ Luleå	Totalt
Internationella frågor	9	4	6	2	6
Politik	15	18	10	22	14
Ekonomi	11	12	8	9	10
Sociala frågor	26	26	19	28	24
Kultur + livsåskådning	11	15	15	20	14
Massmedier	8	5	4	11	6
Sport	6	4	6	4	5
Övrigt	4	15	30	4	6
Uppgift saknas	11	1	2	0	14
Summa procent	101	100	100	100	99
Summa i absoluta tal	377	333	330	46	1 086

På nytt återkommer sociala frågor som dominerande debattområde. Detta gäller som synes samtliga redaktioner. Å andra sidan kan utläsas inte obetydliga skillnader mellan övriga sektorer. Stockholm, Göteborg och Umeå/Luleå har politiska ämnen på andra plats, medan Malmö har kultur- och livsåskådning. Medier har större andelar i Stockholm och Umeå/Luleå. En förklaring är att Stockholmsredaktionen hade en serie Kvällsöppet från tidsningsredaktioner. Denna innehöll i relativt stor utsträckning mediefrågor. Internationellt är också ett område, där Stockholm har betydligt större andel än övriga orter. Malmö har största andelen program av mer uttalad underhållningskaraktär.

Det är svårt att spekulera kring skillnaderna mellan redaktionsorterna. På ingen plats är det en sammanhållen redaktion som arbetat med ortens samtliga program. Skillnaderna kan också bero på skillnader i den allmänna debatten mellan de olika perioder då olika orter sänt.

Avslutningsvis skall göras en jämförelse mellan redaktionerna över tid. Tabell 8 ger en sådan jämförelse. Den utgår från en uppdelning av undersökningsperioden i två hälfter. Samma snittpunkt som tidigare - 73/74 - har här använts.

Tabell 8 Olika samhällssektorer andel hos olika redaktioner - fördelning på tidsperioderna 71-73 och 74-77.

	Stockholm		Göteborg		Malmö	
	71-73	74-77	71-73	74-77	71-73	74-77
Internationella frågor	10	6	4	5	5	8
Politik	16	16	14	23	9	16
Ekonomi	11	6	12	13	7	11
Sociala frågor	22	37	20	35	17	23
Kultur + livsåskådning	11	11	15	13	13	18
Massmedier	9	8	5	5	5	3
Sport	4	8	6	7	8	4
Övrigt + Uppgift saknas	17	7	27	5	37	10
Totalt	100	99	100	101	101	101

En sådan uppdelning ger en ytterligare belysning av innehålls-
utvecklingen. Visserligen är sociala frågor det dominerande
ämnet i samtliga redaktioner under båda perioderna. I samtliga
redaktioner uppvisar temat dessutom en ökning mellan de två
perioderna. Beträffande Stockholm framgår det att internatio-
nellt, ekonomi och underhållning mm minskar medan sport ökar
något. Göteborg ökar andelen politik och minskar sport och
underhållning mm, medan Malmö har en stigande andel för inter-
nationellt, politik, ekonomi och livsåskådning mm och minsk-
ning för sport och underhållning mm. Malmö förefaller således
starkast utveckla en samhällsprofil. Detta har dock sin bak-
grund i att Malmö-redaktionen dessförinnan hade den 'lättaste'
profilen, dvs klarast betoning på underhållning.

Översikten av ämnesinnehållet visar således att de sociala frå-
gorna dominerar Kvällsöppets innehåll. Övriga stora frågor är
kultur, internationellt och massmediefrågor. Debatter om vad
som händer inom arbetslivet är sparsamt förekommande.

Utvecklingen över tid visar att underhållningskaraktären minskar
Detsamma gäller livsåskådning och sport. Det ämnesområde som
ökar är i första hand politik. Samtidigt sker en markerad minsk-
ning av antalet debattämnen per program. Resultatet tyder på
starkare 'samhällsprofil' hos Kvällsöppet över tid.

DEBATTDELTAGARE

Kvällsöppet är en programform som bygger på att personer inbjuds att delta i debatten eller intervjuas av programledaren. Det totala antalet personer som framträtt i Kvällsöppet har också varit betydande. 4 236 personer kan återfinnas i Sveriges Radios programkatalog. Till detta kommer närmare 500 enskilda artister; orkestermedlemmar m fl oräknade. Med hänsyn till bortfallet av program i programkatalogen kan totalantalet medverkande uppskattas till mellan 4 700 och 4 800 personer. I genomsnitt innebär detta fler än 10 medverkande per program.

Tidigare kunde vi konstatera en minskning av antalet ämnen per program. Hur ser utvecklingen ut i fråga om antalet medverkande? Två bedömningsgrunder kan här användas. Dels kan man studera det totala antalet medverkande per program, dels antalet medverkande per debatterat ämne. En sådan uppställning finns i tabell 9.

Tabell 9 Antalet medverkande (exkl artister) per program och per ämne i Kvällsöppet 1971 - 1977.

Genomsnittligt antal medverkande	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Totalt
- per program	7,0	7,6	6,8	6,5	9,2	8,0	7,0	7,2
- per ämne	(3,6)	3,0	2,7	3,3	6,1	6,9	7,0	3,9

Anm: Siffran för 1971 är osäker med hänsyn till bortfallet i antalet ämnen. Siffran skall troligen vara betydligt lägre.

Resultatet visar ett intressant utvecklingsmönster. Antalet personer per program har ingen entydig tendens över tid. Samtidigt ökar antalet medverkande i varje debatt. De skenbart motsägande tendenserna är givetvis en följd av den succesiva

förändringen i Kvällsöppets programform: ett minskat antal ämnen per program.

Vilka personer framträder då i Kvällsöppet? I det följande skall personsammansättningen redovisas med hänsyn till kön. Vidare skall de oftast förekommande personerna presenteras med hänsyn till gruptillhörighet.

Könsfördelning

Av de 4 236 förtecknade debatttagarna har 3 244 varit män och 992 varit kvinnor. I procent innebär detta ca 75 procent män och ca 25 procent kvinnor. Denna stora övervikt för män i programmen kan diskuteras. En anledning torde vara Kvällsöppets ambition att i debatterna ta med de ansvariga personerna inom ett visst samhällsområde och att dessa i sin tur främst är män. Å andra sidan tycks övervikten för män i huvudsak kvarstå även när man söker ta in 'vanligt folk' i kvällsöppetstudion.

Om man studerar andelen kvinnor i Kvällsöppet över tid visar denna en långsam ökning. Toppen nåddes under det s k kvinnoåret 1975 och under 1976 med 28 respektive 29 procent för att sedan åter falla under första halvåret 1977 (tabell 10).

Tabell 10 Andelen kvinnor i Kvällsöppet 1971-1977.

	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Totalt
Andelen kvinnor	19%	23%	21%	25%	28%	29%	24%	23%
Genomsnittligt antal kvinnor per inslag	0,7	0,7	0,6	0,8	1,7	2,0	1,7	1,7

Om man i stället väljer att se på det genomsnittliga antalet

kvinnor per inslag så ökar detta något över tid. Det är 1976 två, vilket är tre gånger så mycket som genomsnittet för åren 1971 - 1973. Denna utvecklingskurva kan möjligen tyda på att de kvinnliga medverkande stärker sin ställning. Detta är emellertid enbart en skenbar tendens. Även genomsnittet för män ökar från omkring 2,5 under de första åren till 5,0 år 1977. Möjligen kan påstås att kvinnorna tredubblat sitt genomsnittsantal medan männen enbart fördubblat sitt.

En analys med hänsyn till ämnesområden (jfr tabell 5) visar att kvinnorna faktiskt är i majoritet inom två debattområden - familj/samliv/kvinnofrågor och vuxenutbildning/universitet/språk. En rangordning av de områden där kvinnorepresentationen varit störst respektive minst finns i tabell 11. En fullständig översikt finns i tabell B 8 i tabellbilagan.

Tabell 11 De debattområden, där kvinnorepresentationen varit störst respektive minst.

<u>Störst kvinnorepresentation</u>		<u>Minst kvinnorepresentation</u>	
1	Familj/samliv/kvinnofrågor 58%	1	Miljö och energi 6%
2	Vuxenutbildning/universitet/språk 56%	2	Ekonomisk politik 8%
3	Barn/ungdom/skola 38%		Jordbruk/skogsbruk/fiske 8%
4	Djur och natur 33%	4	Sport 10%
	Övrigt (inkl underhållning) 33%	5	Militär/polis mm 12%
6	Konsumentfrågor 32%	6	Företag och arbetsmarknad 13%
	Vårdfrågor 32%		

Uppställningen ger en bild av kvinnorepresentationen, som i

stort sett ger ett förväntat könsrollsmönster. De högsta andelarna kvinnliga medverkande redovisas för familj, skola, utbildning, djur och natur och de lägsta i miljö och energi, ekonomisk politik och sport.

Det är givetvis svårt att utifrån en sådan uppställning bedöma Kvällsöppets kvinnorepresentation. Mycket talar för att programmen snarast speglar andelen aktiva kvinnor på dessa områden i samhället i övrigt. En jämförelse med en period våren 1974 i regionalradio och regionaltv visar att dessa t o m hade lägre andelar för kvinnor - 9 respektive 8 procent¹⁰.

Skillnaderna mellan de undersökta orterna är obetydlig. Enbart de två norrlandsredaktionerna avviker genom en kvinnoandel på ca 26 procent.

Vanligast förekommande personer

En del av analysen av debatttagare var att ta fram de vanligast förekommande personerna i programmen. Syftet med detta var huvudsakligen att ge Kvällsöppet underlag för vilka personer som skulle inbjudas till det sexhundra Kvällsöppet-programmet.

En sådan förteckning på mest förekommande personer har kanske i första hand ett underhållningsvärde: den visar Tv-debattens 'tio i topp'. För att en lista på vanligast förekommande personer skall få ett mer principiellt intresse gäller det att försöka karaktärisera personernas gruppstillhörighet. I det följande skall ett sådant försök göras. Det skall här betonas att vid bedömningen av antalet gånger en person framträder måste också hänsyn tas till bortfallet av program i programkatalogen. Några personer skall eventuellt ha en eller två ytterligare markeringar. Namnligheter som inte kan kontrolleras kan också i något eller några fall påverka resultatet.

De elva vanligaste debattörerna i Kvällsöppet har framträtt minst sju gånger. Dessa representerar ett flertal olika grupper i samhället (tabell 12).

Tabell 12 De elva vanligast förekommande debattdeltagarna i Kvällsöppet 1971 - 1977.

1	Per Garthon	10 ggr
	Lennart Geijer	10 "
3	Olof Palme	9 "
4	Lars Engqvist	8 "
	Hans-Göran Franck	8 "
6	Lars Boberg	7 "
	Ricky Bruch	7 "
	Thomas Hammarberg	7 "
	Carl-Adam Nycop	7 "
	Ingemar Simonsson	7 "
	Ingemar Ström	7 "

Anm: Reservation måste lämnas för att bortfallet i enskilda program kan påverka rangordningen. Vidare kan okontrollerbara namnligheter förekomma.

De elva ledande personerna är samtliga män. De är 'representanter' för politik, massmedier, kyrka och andra organisationer. De ämnesområden de debatterat är varierande. De fyra förstnämnda har deltagit i debatter inom mellan fem och sex ämnesområden. Lennart Geijer har dock något oftare diskuterat kriminalvård än annat medan Hans-Göran Franck debatterat främst demokratifrågor. För övriga personer är det en jämn spridning på olika typer av ämnen. En allmän tendens är att ju längre ner på 'tio-i-topp-listan' man kommer desto mindre är den ämnesmässiga spridningen.

När det gäller att analysera grupptillhörigheten hos debattörerna har utgångspunkten varit de personer som i vårt material förekommit fyra gånger eller mer. Dessa finns förtecknade i tabell-

bilagan (tabell B 7). Grupptillhörigheten har angivits i allmänna kategorier på grundval av uppgifter från 1976/77. Varje sådan indelning kan givetvis diskuteras. Den redovisning som ges i tabell 13 illustrerar ett försök ange typen av debattörer.

Tabell 13 De vanligaste samhällsgrupperna i Kvällsöppet 1971-1977 beräknade på de personer som förekommit minst fyra gånger.

1	Politiker	34 pers.	47 %
2	Mediepersoner	15 "	21 %
3	Kultur/religion	8 "	11 %
4	Ämbetsmän	6 "	8 %
5	Sportrepresentanter	4 "	5 %
6	Fackföreningsrepresentanter	2 "	3 %
7	Näringslivsrepresentanter	1 "	1 %
8	Övriga	3 "	4 %
	Totalt	73 "	100 %

Politiker och mediepersoner är de oftast förekommande debattörerna. Dessa två grupper svarar för inte mindre än 2/3 av de oftast medverkande. Som jämförelse framgår att fackförenings- och näringslivsrepresentanter enbart utgör ett litet fåtal bland de vanligaste debattörerna. Resultatet bekräftar i stort sett den tidigare analysen av debattämnen.

En intressant fråga är den politiska sammansättningen bland de oftast deltagande politikerna. Översikten för hela perioden pekar på en övervikt för socialdemokrater, ofta ministrar från den socialdemokratiska regeringen. Denna tendens bekräftar tidigare slutsats att kvällsöppetredaktionerna sökt få med de huvudansvariga inom varje diskuterat ämnesområde.

För att pröva detta antagande har perioden efter regerings-
skiftet specialanalyserats. I denna analys har även de med-
verkande under första hälften av hösten 1977 inkluderats.
Resultatet styrker det tidigare antagandet; av de personer som
förekommer mer än två gånger under perioden efter valet är
samtliga borgerliga politiker, därav två ministrar - Per
Ahlmark och Rune Gustafsson. Bland dem som förekommer två
gånger finns fyra borgerliga, tre socialdemokrater och två
vpk-politiker.

Det är självklart att dessa analyser enbart avser de oftast
förekommande debattörerna. Tillsammans svarar de för mindre
än ett par procent av det totala antalet debattdeltagare. Å
andra sidan deltar dessa debattörer i en relativt stor andel
av programmen.

Samhällsdebatten i Kvällsöppet tycks således i huvudsak vara
en fråga för män från det politiska livet och massmedierna.
Spridningen på personer och ämnen är emellertid i övrigt mycket
stor.

Artister

Som inledningsvis nämndes började Kvällsöppet som ett under-
hållningsprogram med aktualitetsinslag. Artistinslagen har be-
stått både av husband och enskilda artister. De två vanligaste
husbanden har varit Sven Olssons orkester i Göteborg och Anders
Ekdahls orkester i Stockholm och Christer Perssons band i Malmö.
Vanligaste artister har varit Charlie Norman, Sten-Åke Cederhök
och Ernst Hugo Järegård. Dessa artister har samtliga varit med
i en programserie.

Artistinslagen förekom från starten 1971 till 1974 - med undan-
tag för två perioder 1973, då stockholmsredaktionen utelämnade

underhållningsinslagen. Från och med oktober 1974 upphör artistinslagen helt. Enbart i en periods program från Malmö och i en från Umeå har artister förekommit efter denna tidpunkt.

Totalt har 464 enskilda artister medverkat. De fördelar sig på 146 kvinnor (31%) och 318 män (69%). Kvinnorepresentationen visar sig således vara något bättre bland artister än bland deltagande i debatten.

KVÄLLSÖPPET 1971 - 1977

Kvällsöppet startade som ett blandprogram. Avsikten med programformen var att både underhålla och informera. Under de första åren spelade underhållningsinslagen en relativt stor roll för programutformningen. Resultaten har visat på att varje program innehöll ett förhållandevis stort antal debattämnen, som bands samman med artistinslag och husband.

Analysen har visat på en utveckling av programmet mot en renodlad debattform. 1974 upphörde med få undantag artistinslagen. Samtidigt minskade antalet debattämnen per program för att det sista undersökningsåret stanna vid ett debattämne per program.

Det dominerande ämnesinnehållet har visserligen under hela perioden varit tema från sociala sektorn. Vårdfrågor, skola, utbildning, kriminalvård har varit regelbundet återkommande. Enskilda tema som haft en stark ställning under hela perioden är kultur- och massmediefrågor. Samtidigt kan iakttas en långsam uppgång för de politiska debattfrågorna, medan livsåskådning och de mer kuriosabetonade inslagen kraftigt gått ner. På detta sätt har programmet fått en klarare profil. Förändringen gäller samtliga redaktioner.

Kvällsöppets samhällsprofil kan givetvis diskuteras. Det måste betraktas som anmärkningsvärt att kultur och massmedier utgör en betydande andel av ämnesinnehållet, medan arbetsliv och arbetsmarknad knappast förekommer. Något tillspetsat uttryckt har Kvällsöppet mer karaktären av kultur- och mediedebatt än av bred samhällsdebatt.

Man kan spekulera över inriktningen hos Kvällsöppet. Mycket av resultaten tyder på att ämnesval och uppläggning i första hand påverkas av programgenren och de allmänna resurserna för magasinprogram. Den programmodell som återfinns bygger att man i varje

program skall ställa något problem som är tillräckligt engagerande och allmängiltigt samt är journalistiskt gripbart. Detta leder till ett innehåll som liknar kvällstidningen. Sociala frågor kommer att prioriteras. En ansvarig person - helst en ledande politiker - inom området skall ställa upp. De enskilda redaktionerna förefaller alla arbeta inom ramen för detta allmänna mönster. Å andra sidan kan redaktionen - och framför allt programledaren - ha stor betydelse för hur ett visst tema vinklas i sändning. Det material som här föreligger ger möjligen ett underlag för diskussion. Hur kvällsöppetgenren fungerar i övrigt bör vara av intresse att belysa i fortsatta analyser av samhällsdebatten i Tv¹¹.

En annan fråga gäller hur den innehållsliga utvecklingen av Kvällsöppet påverkat publiken. Övergav publiken programmet när artistinslagen försvann eller innebar den nya profileringen att man fick en ny publik? Sådana frågor har inte varit möjliga att besvara inom ramen för denna undersökningsinsats. De är dock viktiga för fortsatta analyser av samhällsdebatten i Tv.

Förändringen av Kvällsöppets profil har inneburit att varje debattämne fått längre tid. Antalet personer per inslag har samtidigt ökat. Det är svårt att bedöma vilken effekt detta haft på behandlingen av enskilda ämnen. Från början var de deltagande främst 'proffsdebattörer', senare har uppenbarligen skett en breddning. Detta hindrar emellertid inte att det är politikerna och mediepersonerna som dominerar bland de vanligaste deltagarna.

NOTFÖRTECKNING

- 1 Jfr Nilsson (1974), SOU 1975:78 och Furhoff (1963)
- 2 Kronvall (1976) och SOU 1977:11
- 3 Hadenius-Weibull (1973) s 334 f och Tvåkanalsystemet (1977)
- 4 Tvåkanalsystemet (1975) s 84
- 5 Ibid s 86 och SOU 1977:19
- 6 SOU 1975:78 s 201 ff
- 7 Tvåkanalsystemet (1975) s 84
- 8 Ibid samt Grahn-Nerman-Tirén (1976)
- 9 Strid-Weibull (1975)
- 10 Ibid s 19 och 26
- 11 Jfr den analys som genomförs av Grahn-Nerman-Tirén (1976)

LITTERATURFÖRTECKNING

- 1 Furhoff (1963) Furhoff, Lars: Pressens förräderi. Stockholm 1963
- 2 Grahn-Nerman-Tirén (1976) Programarbetarens dilemma. En studie i Sveriges Radios samhällsprogram. DsU 1976:12
- 3 Hadenius-Weibull (1973) Hadenius, Stig och Weibull, Lennart: Press Radio Tv. Andra upplagan. Stockholm 1973
- 4 Kronvall (1976) Kronvall, Kai: Massmedieforskning i Sverige. DsU 1976:15
- 5 Nilsson (1974) Nilsson, Sven: Kulturmaterialet i storstadspressen under 1960-talet. Lund 1974
- 6 SOU 1975:78 Pressens funktioner i samhället. En forskningsrapport från 1972 års pressutredning. Stockholm 1975
- 7 SOU 1977:11 Forskning om massmedier. Betänkande av massmedieforskningsutredningen. Stockholm 1977
- 8 SOU 1977:19 Radio och Tv 1978-1985. Förslag från radioutredningen. Stockholm Stockholm 1977
- 9 Strid-Weibull (1975) Strid, Jan och Weibull, Lennart: Utvärdering av den regionala nyhetsverksamheten i Tv. PUB/Sveriges Radio. Stockholm 1975
- 10 Tvåkanalsystemet (1975) Tvåkanalsystemet i Tv. KANUT - Sveriges Radios utvärdering av Tv 1969-1974. Stockholm 1975

TABELLBILAGA

Genomsnittligt antal inslag per program för
varje år och ort

	-71	-72	-73	-74	-75	-76	-77	Totalt
Stockholm (2,2)	2,3	1,7	1,7	1,3	1,0	1,0	1,0	1,6
Göteborg (2,2)	2,6	2,1	2,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,9
Malmö (1,5)	2,8	2,7	2,0	1,9	1,6	0,0	2,1	2,1
Umeå	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	1,0	0,0	1,8
Totalt	2,9*	2,5	2,1	2,0	1,5	1,1	1,0	1,8

* Totalsiffran för 1971 har beräknats med hänsyn till bortfallet av ämnesrubriker i programkatalogen. Jfr vidare i texten!

Antal inslag per ämneskategori

<u>Utrikes</u>	<u>Antal inslag</u>
01 Politik	56
02 Handel och ekonomi	5
03 Övrigt	2
04 Internationella rättsfrågor	3

Politik

10 Konstitutionella frågor	2
11 Militärt, polis	25
12 Planfrågor och lokaliseringsfrågor	4
13 Bostadsfrågor	5
14 Kommunikationer, trafikfrågor	14
15 Miljöfrågor	12
16 Miljöpolitiska aktioner	0
17 Allmän service	1
18 Partipolitik	29
19 Energipolitik	12
20 Övriga politiska frågor	23
21 Frågor rörande yttrande- o tryckfrihet, åsiktsregistrering, utvisningar	8
22 U-landsbistånd	6
23 Politiska proteströrelser, demonstrationer	3
24 Rättsfrågor, lagar, brott (allmänt)	14

Ekonomi

25 Nationalekonomiska frågor, ekonomisk politik	6
26 Skattefrågor	6
27 Kommunal ekonomi	0
28 Arbetsmarknad, arbetsmarknadsutbildning	12
29 Företagsfrågor	9
30 Fackliga frågor, strejker	19
31 Arbetsförhållanden, arbetsmiljö	18
32 Glesbygdsproblem	4
33 Jordbruk, skogsbruk, fiske, jakt	8
34 Affärsverksamhet	1

Antal inlägg per ämneskategori (forts)

35	Konsumentfrågor, hushåll, mode mm	28
36	Folkrörelser	5
37	Företagsdemokratiska frågor	1
38	Vetenskap och teknik	14

Socialt

40	Familjepolitik	1
41	Sjukvård, mentalvård, tandvård, bantning	51
42	Handikappfrågor	11
43	Kriminalvård	13
44	Nykterhetsfrågor, narkotikafrågor	18
45	Åldringvård, pensionärsfrågor	6
46	Prostitution	1
47	Frågor rörande barn	19
48	Ungdomsfrågor	10
49	Skola, utbildning	29
50	Vuxenutbildning	1
51	Universitetsutbildning	2
52	Kvinnofrågor	24
53	Invandrarfrågor, flyktingproblem	12
54	Minoritetsproblem	5
55	Preventivfrågor, barnbegränsning	8
56	Samlivsfrågor	12
57	Allmänna sociala frågor	16
58	Brott, terror	3
59	Spel och dobbel	5

Kultur

60	Kulturpolitik, kultur allmänt	3
61	Teater	13
62	Konst	9
63	Litteratur	35
64	Film	16
65	Musik	26
66	Språk	15

Antal inslag per ämneskategori (forts)Medier

71	Tv och radio	23
72	Tidningar och tidskrifter	26
73	Media allmänt	17

Livsåskådning

77	Religion	23
78	Filosofi, moral	2
79	Okulta fenomen, döden mm	18

Framtiden

80	Framtidsfrågor, allmänt	6
----	-------------------------	---

Sport

85	Allmänt	50
86	Politiskt	1
87	Ekonomiskt	3
88	Socialt	2
89	Friluftsliv	2

Naturen

90	Djur och natur, upptäckter	10
----	----------------------------	----

Underhållning

95	Underhållning, nöjen	48
96	Underhållningsprogram av aktualitetskaraktär, innehåll ej preciserat	55

Övrigt

99	Övrigt	67
00	Uppgift saknas	14

Totalt antal inslag

1 086

Ämnesområden (=sammanslagda ämneskategorier)

	<u>Antal inslag</u>
1 Internationella frågor (01-04)	66
2 Demokratifrågor (10,22,23,24,21)	33
3 Militär och polis (11)	25
4 Plan- och lokaliseringsfrågor (12,13,14,17,32)	28
5 Miljö och energi (15,16,19)	24
6 Partipolitik/övrig politik (18,20,36)	57
7 Ekonomisk politik (25,26,27)	12
8 Företag och arbetsmarknad (28,29)	21
9 Fackliga/företagsdemokrati-/miljöfrågor (30,31,37)	38
10 Jordbruk/skogsbruk/fiske (33)	8
11 Konsumentfrågor (34,35)	29
12 Vårdfrågor (41,42,45)	68
13 Kriminalfrågor (43,46,58,44,59)	40
14 Barn/ungdom/skola (47,48,49)	58
15 Familj/samliv/kvinnofrågor (40,52,55,56)	45
16 Vuxenutbildning/universitet/språk (50,51,66)	18
17 Sociala frågor (53,54,,57)	33
18 Kultur (60-65)	102
19 Medier (71,72,73)	66
20 Livsåskådningsfrågor (77-79)	43
21 Sport (85-89)	58
22 Djur och natur (90)	10
23 Underhållning mm (95,96)	103
24 Vetenskap/teknik/framtid (80,38)	20
25 Övrigt (99)	67
26 Ej uppgift (00)	14

Ämnesområden per år i absoluta tal

Ämne/År	-71	-72	-73	-74	-75	-76	-77	S:a
1	13	13	15	8	10	2	4	66
2	2	6	8	6	3	6	2	33
3	4	2	4	8	6	0	1	25
4	4	5	5	6	5	2	1	28
5	1	6	8	2	3	3	1	24
6	3	11	15	10	6	4	8	57
7	3	4	4	1	0	0	0	12
8	2	5	3	5	2	2	2	21
9	9	9	2	6	8	1	3	38
10	2	0	2	0	4	0	0	8
11	2	12	5	3	2	5	0	29
12	7	12	16	11	13	5	4	68
13	8	12	6	3	10	0	1	40
14	6	13	8	8	6	13	4	58
15	5	6	8	8	12	3	3	45
16	0	1	0	15	0	2	0	18
17	3	6	9	8	2	4	1	33
18	12	23	23	24	9	8	3	102
19	8	20	12	8	6	7	5	66
20	9	13	2	5	9	4	1	43
21	10	11	17	12	4	2	2	58
22	0	1	5	1	2	1	0	10
23	55	14	18	11	1	1	3	103
24	1	6	9	2	2	0	0	20
25	6	16	31	7	5	2	0	67
26	0	0	2	11	1	0	0	14
Totalt	175	227	238	189	131	77	49	1086

Ämnesområden per ort i absoluta tal

Ämne/Ort	Stockholm	Göteborg	Malmö	Umeå/Luleå	Totalt
1	32	14	19	1	66
2	16	11	4	2	33
3	5	11	8	1	25
4	13	7	5	3	28
5	9	7	6	2	24
6	16	23	15	3	57
7	3	6	3	0	12
8	7	6	7	1	21
9	15	16	7	0	38
10	2	3	1	2	8
11	9	10	9	1	29
12	17	23	22	6	68
13	14	12	11	3	40
14	32	17	6	3	58
15	21	11	12	1	45
16	0	14	4	0	18
17	14	11	8	0	33
18	28	32	38	4	102
19	31	17	13	5	66
20	12	16	11	4	43
21	21	14	21	2	58
22	0	2	8	0	10
23	30	23	50	0	103
24	3	9	8	0	20
25	16	17	32	2	67
26	11	1	2	0	14
Totalt	377	333	330	46	1086

Könsfördelning per ämne

Ämne*	Antal män	Antal män i %	Antal kvinnor	Antal kvinnor i %
01	141	87	22	13
02	37	97	1	3
03	2	67	1	33
04	10	77	3	23
10	8	89	1	11
11	82	88	11	12
12	28	90	3	10
13	23	82	5	18
14	49	86	8	14
15	51	94	3	6
17	1	100	-	-
18	120	77	36	23
19	48	92	4	8
20	65	85	11	15
21	32	91	3	9
22	15	75	5	25
23	9	82	2	18
24	63	84	12	16
25	10	100	-	-
25	13	81	3	19
28	53	75	18	25
29	23	100	-	-
30	66	80	17	20
31	49	89	6	11
32	9	69	4	31
33	23	92	2	8
34	1	33	2	67
35	74	69	34	31
36	17	89	2	11
37	2	100	-	-
38	26	84	5	16
40	5	83	1	17
41	151	71	62	29

Könsfördelning per ämne (forts)

Ämne	Antal män	Antal män i %	Antal kvinnor	Antal kvinnor i %
42	36	72	14	28
43	34	79	9	21
44	87	75	29	25
45	16	43	21	57
46	5	100	-	-
47	63	50	62	50
48	34	68	16	32
49	110	69	50	31
50	-	-	1	100
51	2	67	1	33
52	39	31	86	69
53	52	79	14	21
54	23	66	12	34
55	19	66	10	34
56	24	51	23	49
57	40	73	15	27
58	10	62	6	38
59	14	70	6	30
60	21	81	5	19
61	36	77	11	23
62	17	85	3	15
63	52	74	18	26
64	34	89	4	11
65	41	73	15	27
66	10	43	13	57
71	80	83	16	17
72	78	84	15	16
73	79	90	9	10
77	93	75	31	25
78	5	83	1	17
79	53	66	27	34
80	11	92	1	8
85	178	92	16	8
86	-	-	1	100
87	24	96	1	4
88	5	45	6	55

Könsfördelning per ämne (forts)

Ämne	Antal män	Antal män i %	Antal kvinnor	Antal kvinnor i %
89	4	80	1	20
90	17	81	4	19
95	93	76	29	24
96	288	81	69	19
99	94	75	31	25

Vanligaste personer Siffrorna inom parentes anger de ämneskategorier
enl tabell B 2, som resp person medverkat i.

Per Garthon	10 gånger	(47, 24, 64, 96, 96, 96, 52, 43, 17, 18)
Lennart Geijer	10 "	(58, 24, 73, 24, 13, 96, 96, 71, 53, 43)
Olof Palme	9 "	(20, 19, 52, 21, 01, 18, 01, 17, 28)
Lars Engqvist	8 "	(18, 18, 18, 52, 01, 18, 18, 00)
Hans-Göran Franck	8 "	(23, 01, 24, 24, 21, 53, 54, 96)
Lars Boberg	7 "	(65, 71, 73, 71, 71, 96, 00)
Ricky Bruch	7 "	(96, 85, 85, 41, 85, 85, 85)
Thomas Hammarberg	7 "	(96, 01, 01, 43, 04, 04, 21)
Carl-Adam Nycop	7 "	(96, 71, 41, 18, 55, 56, 72)
Ingemar Simonsson	7 "	(77, 77, 77, 96, 59, 79, 78)
Ingemar Ström	7 "	(96, 63, 77, 96, 77, 77, 77)
Torbjörn Fälldin	6 "	
C-H Hermansson	6 "	
Theodor Kallifatides	6 "	
Marit Paulsson	6 "	
Hemming Steen	6 "	
Jonas Widgren	6 "	
Bertil Zachrisson	6 "	
Ulf Adelsohn	5 "	
Per Ahlmark	5 "	
Sten Andersson	5 "	
Helge Berglund	5 "	
Torsten Byggdal	5 "	
Nancy Eriksson	5 "	
Stig Hadenius	5 "	
Jan Halldoff	5 "	
Sven Heurgren	5 "	
Carl Lidbom	5 "	
Sven Lindqvist	5 "	
Hans Nestius	5 "	
Macke Nilsson	5 "	
Ove Rainer	5 "	
Gunvor Ryding	5 "	
Harry Schein	5 "	
Ingrid Segerstedt-Wiberg	5 "	
Per Unckel	5 "	
Sven Wollter	5 "	

Vanligaste Personer (forts)

Kerstin Anér	4 gånger
Göran Axell	4 "
Frank Baude	4 "
Anders Björk	4 "
Barbro Engman	4 "
George "Åby" Eriksson	4 "
Sture Eskilsson	4 "
Gunnar Fredriksson	4 "
Lennart Groll	4 "
Bengt Hedlund	4 "
Ewert Karlsson (EWK)	4 "
Rune Lanestrand	4 "
Anna-Greta Leijon	4 "
Georgios Logotetis	4 "
Svante Lundqvist	4 "
Ulf Lönnqvist	4 "
Gunnar Myrdal	4 "
Hannes Oljelund	4 "
Valfrid Pausson	4 "
C-G Pfeiff	4 "
Yngve Persson	4 "
Eustav Petrén	4 "
Lars Pettersson	4 "
Bo Ringholm	4 "
Birger "Farsan" Sandberg	4 "
Gertrud Sigurdssen	4 "
Henning Sjöström	4 "
Ulf Sterner	4 "
Torbjörn Stockfeldt	4 "
Kurt Syrén	4 "
Anders Thunborg	4 "
Lars Tobisson	4 "
Bo Westin	4 "
Nic Åslund	4 "
Lennart Öjesten	4 "

APPENDIX

KODBOK.

Innehållet i TV:s Kvällsöppetprogram.

Variabler:

1. ID-fält
År / Månad / Dag
2. Programledare
Se särskild förteckning
3. Ort (sändningsort)
 - 1 Stockholm
 - 2 Göteborg
 - 3 Malmö
 - 4 Umeå
 - 5 Luleå
4. Programtyp
 - 1 Intervju, reportage, övrigt
 - 2 Debatt, 2 st. medverkande
 - ⋮
 - 8 Debatt, 8 st. (eller fler) medverkande
 - 9 Underhållning
5. Debattämne/ Sakområde
Se särskild förteckning
6. Arena ("utspelas i")
 - 1 Egen region
 - 2 Sverige
 - 3 Norden
 - 4 Europa
 - 5 Världen
7. Kön (gäller de medverkande)
 - 1 Man
 - 2 Kvinna
 - 3 Blandat (grupper mm.)

8. Samhällsgrupp (gäller de medverkande)

- 01 Företrädare för politiska beslutsinstitutioner
- 02 Företrädare för myndigheter
- 03 Företrädare för politiska partier
- 04 Företrädare för arbetstagarorganisationer
- 05 Företrädare för arbetsgivarorganisationer
- 06 Företrädare för företag
- 07 Företrädare för ekonomiska organisationer
- 08 Företrädare för övriga organisationer
- 09 Företrädare för medier
- 10 Fria yrkesutövare
- 11 Kända personer, ospec.
- 12 Övriga
- 13 Advokater
- 14 Företrädare för sport och idrott
- 15 Experter (forskare m. fl.)

Debattämnen / SakområdenUtrikes

- 01 Politik
- 02 Handel och ekonomi
- 03 Övrigt
- 04 Internationella rättsfrågor

Politik

- 10 Konstitutionella frågor
- 11 Militärt, polis
- 12 Planfrågor och lokaliseringsfrågor
- 13 Bostadsfrågor
- 14 Kommunikationer, trafikfrågor
- 15 Miljöfrågor
- 16 Miljöpolitiska aktioner
- 17 Allmän service
- 18 Partipolitik
- 19 Energipolitik
- 20 Övriga politiska frågor
- 21 Frågor rörande yttrandefrihet, åsiktsregistrering, utvisningar, tryckfrihet
- 22 U-landsbistånd
- 23 Politiska proteströrelser, demonstrationer
- 24 Rättsfrågor, lagar, brott (allmänt)

Ekonomi

- 25 Nationalekonomiska frågor, ekonomisk politik
- 26 Skattefrågor
- 27 Kommunal ekonomi
- 28 Arbetsmarknad, arbetsmarknadsutbildning
- 29 Företagsfrågor
- 30 Fackliga frågor, strejker
- 31 Arbetsförhållanden, arbetsmiljö
- 32 Glesbygdsproblem
- 33 Jordbruk, skogsbruk, fiske, jakt
- 34 Affärsverksamhet
- 35 Konsumentfrågor, hushåll, mode mm.
- 37 Företagsdemokratiska frågor
- 38 Vetenskap och teknik

Socialt

- 40 Familjepolitik
- 41 Sjukvård, mentalvård, tandvård, bantning
- 42 Handikappfrågor
- 43 Kriminalvård
- 44 Nykterhetsfrågor, narkotikafrågor
- 45 Åldringvård, pensionärsfrågor
- 46 Prostitution
- 47 Frågor rörande barn
- 48 Ungdomsfrågor
- 49 Skola, utbildning
- 50 Vuxenutbildning
- 51 Universitetsutbildning

forts.

- 52 Kvinnofrågor
- 53 Invandrarfrågor, flyktigproblem
- 54 Minoritetsproblem
- 55 Preventivfrågor, barnbegränsning
- 56 Samlivsfrågor
- 57 Allmänna sociala frågor
- 58 Drott, taxror
- 59 Spel och dobbel

Kultur

- 60 Kulturpolitik, kultur allmänt
- 61 Teater
- 62 Konst
- 63 Litteratur
- 64 Film
- 65 Musik
- 66 Språk

Medier

- 71 TV och radio
- 72 Tidningar och tidskrifter
- 73 Media allmänt

Livsåskådning

- 77 Religion
- 78 Filosofi, moral
- 79 Okulta fenomen, döden mm.

Framtiden

- 80 Framtidsfrågor, allmänt

Sport

- 85 Allmänt
- 86 Politiskt
- 87 Ekonomiskt
- 88 Socialt
- 89 Friluftsliv

Naturen

- 90 Djur och natur, upptäckter

Underhållning

- 95 Underhållning, nöjen
- 96 Underhållningsprogram av aktualitetskaraktär, innehåll ej preciserat

Övrigt

- 99

Förteckning över programledare.

01 Per Grevér	Göteborg = G
02 Gary Engman	Malmö = M
03 Kerstin Gullbrandsen	Stocholm = S
04 Bo Teddy Ladberg	S
05 Lars-Gunnar Björklund	G
06 Gun Allroth	S
07	
08	
09 Ingemar Simonsson	S
10 Per Olov Enqvist	S
11 Sven Öste	S
12 Carin Mannheimer + Sören Lundqvist	G
13 Bo Holmström	S
14 Birgitta Sandstedt	S
15 Bengt Grive	S
16 Fritiof Haglund	S
17 Steen Priwin	G
18 Åke Falck	G
19 Anette Carlsson	G
20 Åke Willhelmsson	S
21 Birgitta Sandstedt + Åke Willhelmsson	S
22 Göran Karlefors	G
23 Siewert Öholm	Umeå = U
24 Christian Hedlund	Luleå = L
25 Pelle Bergendahl	G
26 Marianne Süderberg	M
27 +36 Inger Säfwenberg	S
28 Sigvard Hammar	S
29 Marianne von Baumgarten	S
30 Bo Rehnberg	S
31 Åke Willhelmsson + Inger Säfwenberg	S
35 Hans Gustafsson	S

Kodblankett för undersökningen av innehållet i TV:s (Kvällsöndot)

Samhällsdebatten i TV
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs Universitet

Blankettnummer:

År	Månad	Dag	Tim	Minut	Öst			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1)

Frågegrupp	Debattdåno	Arena	
10	11	12	13

Kön	Samhällsgrupp	
14	15	16

Kön	Samhällsgrupp	
17	18	19

Kön	Samhällsgrupp	
20	21	22

Kön	Samhällsgrupp	
23	24	25

Kön	Samhällsgrupp	
26	27	28

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Ärno:

2)

Frågegrupp	Debattdåno	Arena
30	31	32

Kön	Samhällsgrupp	
33	34	35

Kön	Samhällsgrupp	
36	37	38

Kön	Samhällsgrupp	
39	40	41

Kön	Samhällsgrupp	
42	43	44

Kön	Samhällsgrupp	
45	46	47

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Ärno:

3)

Frågegrupp	Debattdåno	Arena	
48	49	50	51

Kön	Samhällsgrupp	
52	53	54

Kön	Samhällsgrupp	
55	56	57

Kön	Samhällsgrupp	
58	59	60

Kön	Samhällsgrupp	
61	62	63

Kön	Samhällsgrupp	
64	65	66

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Ärno:

4)

Frågegrupp	Debattdåno	Arena	
67	68	69	70

Kön	Samhällsgrupp	
71	72	73

Kön	Samhällsgrupp	
74	75	76

Kön	Samhällsgrupp	
77	78	79

Medverkande artister:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Herrn:

Ärno: